

[Martin Sørensen (Peterslund).]
gaa til at yde Statsstøtte til Oprettelse af Siloer.

Man indvender mod Lovforslaget, at naar man skyder Prioriteter med Fortrinsret ind foran andre Prioriteter, hvad man allerede har gjort i mange Tilfælde, f. Eks. hvor det drejer sig om Mergellaan, Grundforbedringslaan o. s. v., saa kan der være Fare for, at tidligere tinglyste Prioriteter skubbes saa langt ud, at de, der ligger bagest, bliver værdiløse; men naar Hensyn tages til, at de her foreslaaede Foranstaltninger vil tilføre vedkommende Landejendomme stor Værdi, selv om man ikke vil gøre det op til et saa stort Beløb, som de sagkyndige anslaaer det til, 15—20 Mill. Kr. om Aaret — man kan heller ikke vente, at det alt sammen bliver gennemført paa een Gang —, synes Faren ikke saa stor. Ingen, som har noget Kendskab til Landbrug, vil være i Tvivl om, hvor værdifuldt det er, at der indrettes ordentlige Ajlekummer og Møddingsteder, saa at unødigt Spild kan undgaas. Der sker her ved en Værdiforøgelse, som kan begrunde en Fortrinsstilling for Laanet, forudsat at denne Værdiforøgelse er større end den nye Gæld, der paaføres Ejendommen. Jeg vil tro, at Grundforbedringsudvalgene, naar de kommer til at arbejde med disse Sager, vil tage skønsomt Hensyn til hele Ejendommens Tilstand og dens Prioritering. Man kan sige, at det hører med til almindelig Vedligeholdelse af Ejendommen, at der sørges for, at den har en ordentlig Ajlebeholder, men det viser sig, at saadanne ikke findes alle Vegne. Det bliver nu Grundforbedringsudvalgets Opgave, saaledes som det er det efter selve Grundforbedringsloven, at paase, at Prioriteringen og den nye Udgift, der skal afholdes, staar i et passende Forhold til hinanden.

Jeg har egentlig ikke andet at sige, idet den Rækkevidde og den Værdi, som Loven vil faa for saavel de paagældende Landmænd og deres Ejendomme som for hele Landet, er saa grundig og udmærket belyst i de Bemærkninger, der ledsager Lovforslaget.

Jeg vil blot gøre en Bemærkning i Anledning af det, der er anført om, at man anser det for tilstrækkeligt, at Eftersyn paa Ejendommen bliver foretaget een Gang. Det tror jeg næppe kan slaa til, idet man dog først maa se paa Ejendommen for at fastslaa, om Foranstaltningen er tiltrængt, om den kan anses for at være rentabel, og i hvilket Omfang den bør foretages; senere

vil det saa være nødvendigt, at man foretager en Afsyning, naar Arbejdet er foretaget.

I øvrigt kan jeg paa mit Partis Vegne tilsige Støtte til Lovforslagets Gennemførelse i det høje Ting.

Ministeren for Landbrug [og Fiskeri (Bording): Jeg takker Socialdemokratiets og Det radikale Venstres Ordførere for deres Tilslutning til Lovforslaget, og jeg beklager, at Ordførerne for de to andre Partier ikke kan gaa med til Forslaget.

Det ærede 5te Medlem for 6te Kreds (Nielsen Mann) roste jo Forslaget meget stærkt med Hensyn til de Laanevilkaar, der tilbydes Landmændene, og i det hele taget var han meget vel tilfreds med det, der vendte mod Landbruget. Derimod var han meget utilfreds med Bestemmelsen i § 7, hvorefter der, naar Laanene har en vis Størrelse, bør antages forsikrede arbejdsløse til Arbejdet. Det forekommer mig, at naar det ærede Medlem kunde paaskønne Forslagets Bestemmelser over for Landbruget saa stærkt, som han gjorde det, maa deri ligge en Erkendelse af, at de Repræsentanter her paa Rigsdagen, som ikke er Landmænd, og som har stemt for Lovforslaget, har vist en Velvilje og en Forstaaelse over for Landbruget, som der er Grund til at paaskønne. Men den lille Bestemmelse i § 7, der bare siger, at man bør foretrække arbejdsløse til Arbejdet, naar der er Tale om tilstrækkeligt store Laan, kan han altsaa ikke være med til. Hvis blot det ærede Medlem vilde forlange en Tiendedel af det, han forlanger af andre for at kunne paaskønne dem, af sig selv, saa kunde han nemt tage § 7. Men han siger: Alt for mig og ingenting for de andre. Det er det Standpunkt, det ærede Medlem staar paa.

Det ærede Medlem mener, at det er et Skel, man sætter her; men det er det slet ikke. Der vil være mange, mange Gaardmænd, der søger Laan paa under 800 Kr., og de kommer ikke ind under denne Bestemmelse. Denne Grænse er fastsat, fordi jeg mener, at det i de Tilfælde, hvor Talen er om mindre Laan, i høj Grad vil blive Landmændene selv, der udfører Arbejdet, eller Mestre, der gør det. Naar der er Tale om større Omkostninger, kan Arbejdet have Værdi for Arbejderne, og jeg kan ikke se rettere, end at det er i høj Grad rimeligt, ja, en Pligt for os herinde, at paaskønne, at Arbejderne forsikrer sig selv. Det er saa uhyre Ofre, de paalægger sig selv, at jeg ikke kan se rettere, end at man ved enhver Lej-